

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ความเป็นมาของปัญหาและแนวทางพัฒนา

จากรายงานการประเมินตนเองในปีการศึกษา 2555 และ 2556 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในส่วนที่วิทยาลัยสามารถ กำกับ ดูแลได้จะอยู่ในเกณฑ์ที่ดี แต่จากข้อมูลของงานปกครอง ในปีการศึกษา 2555 และ 2556 ยังพบว่ามึนักเรียน นักศึกษากระทำผิดระเบียบของวิทยาลัยและกฎระเบียบการอยู่ร่วมกันของวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2555 มีนักเรียน นักศึกษาทำผิดระเบียบของวิทยาลัย และกฎการอยู่ร่วมกันในหอพัก และอื่น ๆ จนถึงขั้นต้องตั้งคณะกรรมการสอบสวนหาข้อเท็จจริง และมีการลงโทษเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและเชิญผู้ปกครองมาพบเพื่อร่วมกันปรับปรุงพฤติกรรม มีจำนวน 4 เรื่องใหญ่ ๆ ได้แก่ นักศึกษาชายเข้าหอพักนักศึกษาหญิง นักศึกษาทะเลาะวิวาท เรื่องลักขโมยสิ่งของ และเสพสารเสพติด เป็นจำนวนนักศึกษา 13 คน จากจำนวนที่พักภายในวิทยาลัย 140 คน จากนักเรียนทั้งหมด 237 คนและในปีการศึกษา 2555 มีนักศึกษาที่ออกจากหอพักไปเที่ยวจำนวน 4 ครั้ง รวม 25 คน คดีอนาจาร 1 ครั้ง จำนวน 1 คน และเสพสารเสพติด 1 ครั้ง จำนวน 3 คน รวมจำนวนทั้งหมด 34 คนจาก จำนวนที่พักภายในวิทยาลัย 120 คน จากนักเรียนทั้งหมด 171 คน (งานปกครอง 2555 และ 2556) ส่วนจำนวนที่เหลือไม่ได้พักในหอพักที่วิทยาลัยจัดให้ แต่พักที่บ้านร่วมกับผู้ปกครอง ซึ่งอยู่ในวิสัยที่จะเดินทางมาเรียนและร่วมกิจกรรมได้ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2555 กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดให้เป็นปีปฏิรูปการศึกษากับคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ โดยยึดหลักคุณธรรมนำความรู้ สร้างความตระหนักสำนึกในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เรียนรู้เพื่อพัฒนาคน เนื่องจากสภาพสังคมเศรษฐกิจและการเมือง มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ต้องให้ผู้เรียนมีความรู้ และมีคุณธรรมกำกับพฤติกรรมของตนเอง เพื่อให้เป็นบุคคลที่ดีของสังคม สามารถรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และกว้างขวางทั้งทางด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอก ได้เป็นอย่างดี จากรายงานการประเมินตนเอง ประจำปีการศึกษา 2556 ตัวบ่งชี้ที่ 1.9 ระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการ หน่วยงาน หรือสถานศึกษา หรือผู้รับบริการที่มีต่อคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ปรากฏว่า ระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการ หน่วยงาน หรือสถานศึกษา หรือผู้รับบริการที่มีต่อคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา อยู่ในระดับดีมาก โดยมีผลการประเมินเท่ากับ 4.19 คิดเป็นร้อยละ 83.30 ความพึงพอใจเฉลี่ยในคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ คิดเป็นคะแนน เท่ากับ 4.3 ระดับคุณภาพดี ด้านความรู้ความสามารถที่จำเป็นในการทำงาน คิดเป็นคะแนน เท่ากับ 4.18 ระดับคุณภาพดี และด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ คิดเป็นคะแนน เท่ากับ 4.10 ระดับคุณภาพดี วิทยาลัยเห็นว่า สมควรที่จะพัฒนาคุณลักษณะ

อันพึงประสงค์ของผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพให้สูงขึ้น จนทัดเทียมกับระดับความรู้ ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพต่อไป โดย การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อมุ่งหวังให้นักเรียน นักศึกษามีความคิด พฤติกรรมที่พึงประสงค์โดยมีเป้าหมายเบื้องต้น เพื่อสร้างพฤติกรรมของนักเรียนให้เป็นบุคคลมีคุณธรรมโดยเป็นพฤติกรรม ที่ตนเองรับรู้ได้ และแสดงพฤติกรรมที่ดีต่อสังคม ซึ่งวิทยาลัยจัดกิจกรรมจัดสภาพบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม จัดสภาพความเป็นอยู่ภายในวิทยาลัยให้เอื้อต่อการเสริมสร้าง การฝึกฝนความมีเหตุผล ด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนานักเรียน นักศึกษาให้ได้เรียนรู้และเข้าใจในการดำเนินชีวิต อย่างถูกต้องเหมาะสม เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่จะได้เป็นบุคคลที่มีคุณค่า คือมีทั้งความรู้ ความสามารถในการทำมาหาเลี้ยงชีพ และครอบครัว โดยไม่เบียดเบียนตนเอง ผู้อื่นหรือสังคมให้เดือดร้อน และช่วยจรรโลงให้สังคมพัฒนาไปในทางที่ดี

ด้วยเหตุนี้ วิทยาลัยจึงใช้กิจกรรมขององค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อกท.) เพื่อพัฒนาคุณธรรม นักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีฉะเชิงเทรา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการใช้กิจกรรมขององค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อกท.) ในการพัฒนาคุณธรรมของนักศึกษา
2. เพื่อศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรมในด้านต่าง ๆ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นบุคคลากรในภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ประกอบด้วย

1. นักเรียน ปวช. จำนวน 130 คน และนักศึกษา ปวส. จำนวน 41 คน รวมจำนวน 171 คน
2. ครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียนทั้งภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ของนักศึกษา จำนวน 20 คน
3. คณะกรรมการดำเนินงานขององค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อกท.) ปีการศึกษา 2557 จำนวน 6 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีจำนวน 3 ชุด มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามนักศึกษาสำหรับนักศึกษาประเมินพฤติกรรมและทัศนคติตนเอง ประกอบด้วย 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ ชั้นปี และอาชีพ
ของผู้ปกครอง เป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมหรือทัศนคติในการประพฤติปฏิบัติตนของ
นักศึกษาเองเพื่อเป็นลักษณะคำถามปลายปิด โดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)
5 ระดับ โดยข้อความมีทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ข้อคำถามมีทั้งหมด 56 ข้อ ครอบคลุมพฤติกรรม
และทัศนคติของนักศึกษาที่บ่งบอกถึง คุณธรรมพื้นฐานทั้ง 8 ประการ ประกอบด้วยคุณธรรมขยัน
ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี และมีน้ำใจ เป็นข้อความเชิงบวก 41 ข้อ
ข้อความเชิงลบ 15 ข้อ

ชุดที่ 2 แบบสอบถามครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียน เพื่อประเมินพฤติกรรมและทัศนคติ
ของนักศึกษาแบ่งเป็น 2 ตอนประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา
ประสบการณ์สอน เป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมและทัศนคติของนักศึกษา เป็นลักษณะคำถาม
ปลายปิด โดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยข้อความมีทั้งเชิงบวก
และเชิงลบ ข้อคำถามมีทั้งหมด 56 ข้อ ครอบคลุมพฤติกรรมและทัศนคติของนักศึกษาที่บ่งบอกถึง
คุณธรรมพื้นฐานทั้ง 8 ประการ ประกอบด้วย คุณธรรมขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ
สะอาด สามัคคี และมีน้ำใจเป็นข้อความเชิงบวก 46 ข้อ ข้อคำถามเชิงลบ 10 ข้อ

ชุดที่ 3 แบบสอบถามคณะกรรมการดำเนินงาน ออท. เพื่อประเมินพฤติกรรมและทัศนคติ
ของสมาชิก ออท. แบ่งเป็น 2 ตอนประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ ชั้นปี เป็นแบบ
ตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมและทัศนคติของสมาชิก เป็นลักษณะคำถาม
ปลายปิด โดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยข้อความมีทั้งเชิงบวก
และเชิงลบ ข้อคำถามมีทั้งหมด 56 ข้อ ครอบคลุมพฤติกรรมและทัศนคติของนักศึกษาที่บ่งบอกถึง
คุณธรรมพื้นฐานทั้ง 8 ประการ ประกอบด้วย คุณธรรมขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด
สามัคคี และมีน้ำใจ เป็นข้อความเชิงบวก 37 ข้อ ข้อคำถามเชิงลบ 19 ข้อ
ข้อคำถามที่เป็นเชิงบวก มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ปฏิบัติเป็นประจำอย่างมากหรือเห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	คะแนน
ปฏิบัติประจำ หรือเห็นด้วย	4	คะแนน
ปฏิบัติบ้างไม่ปฏิบัติบ้างหรือไม่แน่ใจ	3	คะแนน

ปฏิบัติน้อย หรือไม่ค่อยเห็นด้วย	2	คะแนน
ไม่ปฏิบัติหรือไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	คะแนน
ข้อคำถามที่เป็นเชิงลบ มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้		
ปฏิบัติเป็นประจำอย่างมากหรือเห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	คะแนน
ปฏิบัติประจำ หรือเห็นด้วย	2	คะแนน
ปฏิบัติบ้างไม่ปฏิบัติบ้างหรือไม่แน่ใจ	3	คะแนน
ปฏิบัติน้อย หรือไม่ค่อยเห็นด้วย	4	คะแนน
ไม่ปฏิบัติหรือไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	คะแนน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสำรวจข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามพฤติกรรมและทัศนคติของนักศึกษา กระทำ 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 ภาคเรียนที่ 1/2557 สัปดาห์ที่ 2 ของเดือนพฤษภาคม 2557 โดยสอบถามนักศึกษา จำนวน 171 คน ครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียนจำนวน 20 คน และคณะกรรมการดำเนินงานของ อกท. จำนวน 6 คน สำหรับนักศึกษาได้อธิบายวิธีการตอบแบบสอบถาม และมอบให้ครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียนนำไปแจกในสัปดาห์ที่ 3 และเก็บรวบรวมคืนในสัปดาห์ที่ 4 ของเดือนพฤษภาคม 2556 ส่วนของครูที่ปรึกษา และคณะกรรมการดำเนินงานของ อกท. ไปแจก และเก็บรวบรวมคืนเอง โดยแจกในสัปดาห์ที่ 2 และเก็บคืนในสัปดาห์ที่ 3 ของเดือนพฤษภาคม 2557 ได้รับแบบสอบถามคืนจากนักศึกษา จำนวน 171 ชุด แบบสอบถามครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียนได้รับคืน จำนวน 20 ชุด และแบบสอบถามของคณะกรรมการดำเนินงาน อกท. ได้รับคืน จำนวน 6 ชุด

ครั้งที่ 2 ภาคเรียนที่ 2/2557 สัปดาห์ที่ 2 ของเดือนกุมภาพันธ์ 2558 โดยสอบถามนักศึกษา จำนวน 171 คน ครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียน จำนวน 20 คน และคณะกรรมการดำเนินงานของ อกท. จำนวน 6 คน สำหรับนักศึกษาได้อธิบายวิธีการตอบแบบสอบถาม และมอบให้ครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียนไปแจกในสัปดาห์ที่ 2 และเก็บรวบรวมคืนในสัปดาห์ที่ 3 ของเดือนกุมภาพันธ์ 2558 ส่วนของครูที่ปรึกษา และคณะกรรมการดำเนินงานของ อกท. ไปแจก และเก็บรวบรวมคืนเอง โดยแจกในสัปดาห์ที่ 2 และเก็บคืนในสัปดาห์ที่ 3 ของเดือนกุมภาพันธ์ ได้รับแบบสอบถามคืนจากนักศึกษา จำนวน 171 ชุด แบบสอบถามครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียนได้รับคืน จำนวน 20 ชุด และแบบสอบถามของคณะกรรมการดำเนินงาน อกท. ได้รับคืน จำนวน 6 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้การวิเคราะห์

1.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เครื่องมือ

1.1.1 หาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับคุณลักษณะของคุณธรรมพื้นฐานในแต่ละด้าน ใช้ค่า IOC

1.1.2 หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Corrected Item total correlations, CICT) โดยวิธีการหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม

1.1.3 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค

1.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

1.2.1 ใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ในข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับชั้น อาชีพผู้ปกครอง ระดับการศึกษา ประสบการณ์สอนของครู

1.2.2 ใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการประเมินพฤติกรรมและทัศนคติ ของคุณธรรมต่าง ๆ

1.2.3 ใช้ค่าสหสัมพันธ์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรมต่าง ๆ

สรุปผลการวิจัย

1. คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้วัด

เครื่องมือที่ใช้วัดเป็นแบบสอบถามพฤติกรรมและทัศนคติของนักศึกษา เป็นแบบวัดพฤติกรรมและทัศนคติแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยใช้ผู้ประเมิน 3 กลุ่ม คือนักศึกษาประเมินตนเอง ครูที่ปรึกษาประเมินนักศึกษาและ คณะกรรมการดำเนินงาน ออกท. หน่วยละเชิงเทราประเมินสมาชิก(เพื่อน) ได้ดำเนินการหาคุณภาพเครื่องมือดังนี้

1.1 การหาความสอดคล้อง (Index of Consistency , IOC) ระหว่างข้อคำถามกับคุณธรรมพื้นฐาน (ที่เป็นจุดประสงค์ของการศึกษา)

1.1.1 แบบสอบถามพฤติกรรมและทัศนคติของนักศึกษา ที่ประเมินโดยตัวนักศึกษาเอง มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.82 – 0.97

1.1.2 แบบสอบถามพฤติกรรม และทัศนคติของนักศึกษาที่ประเมินโดยครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียน มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.87 – 0.98

1.1.3 แบบสอบถามพฤติกรรมและทัศนคติของนักศึกษาที่ประเมินโดยคณะกรรมการ ออกท. หน่วยละเชิงเทรา มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.90 – 0.98

1.2 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยการหาสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างคะแนนรายข้อ กับคะแนนรวม (Corrected Item total correlations, CICT) มีผลดังนี้

1.2.1 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ของแบบสอบถามพฤติกรรมและทัศนคติของนักศึกษาที่ประเมินตนเอง จำนวน 56 ข้อคำถาม มีค่า CICT ตั้งแต่ 0.21 ถึง 0.75

1.2.2 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ของแบบสอบถามพฤติกรรมและทัศนคติของนักศึกษา ที่ประเมินโดยครูที่ปรึกษา ประจำชั้นเรียน จำนวน 56 ข้อคำถาม มีค่า CICT ตั้งแต่ 0.23 ถึง 0.82

1.2.3 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ของแบบสอบถามพฤติกรรมและทัศนคติของคณะกรรมการดำเนินงาน อกท. หน่วยฉะเชิงเทรา ที่ประเมินนักศึกษา (สมาชิก) จำนวน 56 ข้อคำถาม มีค่า CICT ตั้งแต่ 0.22 ถึง 0.72

1.3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค แบบสอบถามพฤติกรรมและทัศนคติของนักศึกษา ได้ดังนี้

1.3.1 แบบสอบถามพฤติกรรมและทัศนคติของนักศึกษาที่ประเมินโดยตัวนักศึกษาเอง มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของ ครอนบาค (α) ทั้งฉบับ เท่ากับ 0.90

1.3.2 แบบสอบถามพฤติกรรมและทัศนคติของนักศึกษาที่ประเมินโดยครูที่ปรึกษา ประจำชั้นเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของ ครอนบาค (α) ทั้งฉบับ เท่ากับ 0.94

1.3.3 แบบสอบถามพฤติกรรมและทัศนคติของนักศึกษาที่ประเมินโดยคณะกรรมการดำเนินงาน อกท. หน่วยฉะเชิงเทรา มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของ ครอนบาค (α) ทั้งฉบับ เท่ากับ 0.93

2. ผลการใช้กิจกรรมขององค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อกท.) ในการพัฒนาคุณธรรมนักศึกษา

จากการดำเนินกิจกรรม อกท. ของนักศึกษาปีการศึกษา 2557 จากการประเมินตนเองของนักศึกษา ของครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียนและคณะกรรมการดำเนินงาน อกท. ในภาคเรียนที่ 1/2557 และภาคเรียนที่ 2/2557 จากการใช้แบบสอบถาม สรุปดังนี้

2.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ประเมินพฤติกรรมและทัศนคตินักศึกษา

2.1.1 นักศึกษาที่ประเมินตนเอง ภาคเรียนที่ 1/2557 และภาคเรียนที่ 2/2557 จำนวน 171 คน เพศชาย จำนวน 89 คน เพศหญิง จำนวน 82 คน แบ่งเป็นระดับชั้น ปวช.1 จำนวน 44 คน ปวช.2 จำนวน 41 คน ปวช.3 จำนวน 45 คน ปวส.1 จำนวน 26 คน ปวส.2 จำนวน 15 คน แบ่งตามอาชีพผู้ปกครอง อาชีพเกษตรกรรม จำนวน 70 คน รับราชการ จำนวน 13 คน รับจ้างทั่วไป จำนวน 64 คน อื่น ๆ จำนวน 24 คน

2.1.2 ครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียน ในภาคเรียนที่ 1/2557 และภาคเรียนที่ 2/2557 จำนวน 20 คน แบ่งเป็นเพศชาย จำนวน 12 คน เพศหญิง จำนวน 8 คน จำแนกตามวุฒิการศึกษา ปริญญาตรี จำนวน 11 คน ปริญญาโท จำนวน 9 คน จำแนกตามประสบการณ์สอน 1-5 ปี จำนวน 2 คน ประสบการณ์สอน 11-15 ปี จำนวน 5 คน ประสบการณ์สอน 16 ปีขึ้นไป จำนวน 13 คน

2.1.3 คณะกรรมการดำเนินงาน อกท. ทั้งภาคเรียนที่ 1/2557 และภาคเรียนที่ 2/2557 จำนวน 6 คน

2.2 คุณธรรมของนักศึกษา จากการประเมินตนเองของนักศึกษา ครูที่ปรึกษาประเมิน นักศึกษาและคณะกรรมการดำเนินงาน อกท. ประเมินสมาชิก (เพื่อน)

2.2.1 นักศึกษาประเมินตนเอง ประเมิน คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของนักศึกษา เป็นรายคุณธรรมในภาพรวมประกอบคุณธรรมขั้น ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี และมีน้ำใจ ในภาพรวมภาคเรียนที่ 1/2557 อยู่ในเกณฑ์ ดี และภาคเรียนที่ 2/2557 อยู่ในเกณฑ์ดีมาก

1) เพศ จากการประเมินตนเองของนักศึกษา ทั้งภาคเรียนที่ 1/2557 และ 2/2557 เพศหญิงมีคุณธรรมพื้นฐานสูงกว่าเพศชาย คุณธรรมทุกด้านของนักศึกษาพัฒนาขึ้น ทุกด้าน

2) ระดับชั้นปีที่ศึกษา ในปีการศึกษา 1/2557 ภาพรวมทุกคุณธรรม นักศึกษาชั้น ปวช.1 ปวช.2 ปวช.3 ปวส.1 และ ปวส.2 มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 3.49 3.60 3.66 และ 3.81 ตามลำดับ มีเฉพาะระดับชั้น ปวช.2 เท่านั้น ที่อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ส่วน ชั้นปีการศึกษาอื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์ดี และในภาคเรียนที่ 2/2557 มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 4.57 4.54 4.63 และ 4.82 ตามลำดับ อยู่ในเกณฑ์ดีมาก คุณธรรมพื้นฐานทุกด้านพัฒนาขึ้น

3) อาชีพของผู้ปกครอง นักศึกษาที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรม ประเมินตนเอง ในภาคเรียนที่ 1/2557 มีคุณธรรมในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ดี มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.57 แต่ในภาคเรียนที่ 2/2557 คุณธรรมในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ ดีมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 นักศึกษาที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ ประเมินตนเอง ในภาคเรียนที่ 1/2557 มีคุณธรรม ในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ดี มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 แต่ในภาคเรียนที่ 2/2557 คุณธรรมในภาพรวม อยู่ในเกณฑ์ดีมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.83 นักศึกษาที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ในภาคเรียนที่ 1/2557 นักศึกษาประเมินตนเองว่า มีคุณธรรมในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ดี มีคะแนนเฉลี่ย 3.56 และในภาคเรียนที่ 2/2557 คุณธรรม ในภาพรวมคุณธรรมอยู่ในเกณฑ์ดี มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 นักศึกษาที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพอื่น ๆ ในภาคเรียนที่ 1/2557 ประเมินตนเองว่ามีคุณธรรม ในเกณฑ์ดีทุกคุณธรรมมีคะแนนเฉลี่ย 3.68 และในภาคเรียนที่ 2/2557 คุณธรรมรวมทุกคุณธรรม อยู่ในเกณฑ์ดีมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.68

3.1) นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกรรมประเมินตนเองว่ามีคุณธรรมพัฒนาเพิ่มขึ้น 3 คุณธรรม เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ประหยัด สุภาพ และซื่อสัตย์ คิดเป็นร้อยละ 5.12 2.22 และ 0.27 ตามลำดับ แต่คุณธรรมรวมทุกคุณธรรมไม่เพิ่ม

3.2) นักศึกษาที่ผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับราชการ ประเมินตนเองว่า คุณธรรมพัฒนาขึ้นในทุกคุณธรรม

3.3) นักศึกษาที่ผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ประเมินตนเองมีคุณธรรมพัฒนาขึ้นในทุกคุณธรรม แต่ที่เพิ่มจนถึงเกณฑ์ดีมากมีอยู่ 7 คุณธรรม

3.4) นักศึกษาที่ผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพอื่นๆ นักศึกษาประเมินตนเองว่ามีคุณธรรมเพิ่มขึ้นในทุกคุณธรรม

โดยสรุป นักศึกษาประเมินตนเอง ว่ามีคุณธรรมที่พัฒนาขึ้นทุกคุณธรรม โดยเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละเมื่อเทียบกับภาคเรียนที่ 1/2557 โดยเรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย มีน้ำใจ สะอาด สามัคคี และสุภาพ เพิ่มร้อยละ 43.6 37.2 32.8 32.6 32.5 31.6 21.5 และ 12.1 ตามลำดับ

2.2.2 ครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียนประเมินคุณธรรมของนักศึกษา จากการประเมินของจากการประเมิน พฤติกรรมและทัศนคติในภาคเรียนที่ 1/2557 ครูที่ปรึกษาประเมินคุณธรรม นักศึกษาจากการสังเกตพฤติกรรม และทัศนคติที่แสดงถึงคุณธรรมต่าง ๆ ของนักศึกษา ในด้านต่าง ๆ ผลปรากฏว่า นักศึกษามีค่าเฉลี่ยคะแนนคุณธรรมรวมทุกคุณธรรมอยู่ในเกณฑ์ ระดับปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.07 และในภาคเรียนที่ 2/2557 มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก เมื่อจำแนกตามข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลดังนี้

1) เพศ ครูเพศชายและครูเพศหญิงเห็นว่านักศึกษามีคุณธรรมพัฒนาขึ้นในภาคเรียนที่ 1/2557 และในภาคเรียนที่ 2/2557 ครูเพศชายประเมินนักศึกษามีค่าคะแนน เท่ากับ 3.05 และ 4.60 ตามลำดับ ส่วน ครูเพศหญิงประเมินนักศึกษามีค่าคะแนนเท่ากับ 3.09 และ 4.69 ตามลำดับ

2) ประสบการณ์สอน ครูที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์สอนต่างกันประเมินนักศึกษา ได้ดังนี้ ครูที่มีประสบการณ์สอน 1-5 ปี 11-15 ปี 16 ปี ขึ้นไป ประเมินนักศึกษาว่า มีคุณธรรมพัฒนาขึ้นในทุกคุณธรรม

3) วุฒิมัธยมศึกษา ครูที่มีวุฒิมัธยมศึกษาปริญญาตรี และวุฒิมัธยมศึกษาปริญญาโท ประเมินนักศึกษามีคุณธรรมพัฒนาขึ้นในทุกคุณธรรม

โดยสรุป ครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียนประเมินการพัฒนาของคุณธรรมของนักศึกษา ที่ทำกิจกรรมของ อทท.ประจำปีการศึกษา 2557 โดยการประเมินในภาพรวม เป็นรายคุณธรรม ปรากฏว่า นักศึกษามีคุณธรรมที่พัฒนาขึ้นในทุกคุณธรรม

2.2.3 คณะกรรมการดำเนินงาน อทท.ประเมิน คุณธรรมสมาชิก อทท. ประเมิน คุณธรรมนักศึกษาเป็นรายคุณธรรม และภาพรวม พบว่า สมาชิก มีคุณธรรมอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 ในภาคเรียนที่ 1/2557 แต่ในภาคเรียนที่ 2/2557 มีค่าคะแนนเฉลี่ย รวมทุกคุณธรรม เท่ากับ 4.06 คุณธรรมอยู่ในเกณฑ์ดี

โดยสรุป คณะกรรมการดำเนินงาน อทท.ประเมินสมาชิก พบว่า สมาชิกมีคุณธรรม พัฒนาขึ้นทุกคุณธรรม

3. ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม

3.1 นักศึกษาประเมินตนเอง ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรมต่าง ๆ จากการประเมิน ตนเองของนักศึกษาเมื่อนำค่าที่นักศึกษาประเมินตนเองด้านความประพฤติและทัศนคติ ที่เป็นตั้งบ่งชี้ ถึงคุณธรรมต่าง ๆ นำมาหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรมต่าง ๆ ในภาคเรียนที่ 1/2557 คุณธรรม ต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กันทางบวกทุกคู่ ในภาคเรียนที่ 2/2557 เมื่อนักศึกษาประเมินพฤติกรรม และทัศนคติของตนเอง เพื่อบ่งชี้ถึงคุณธรรมต่าง ๆ นำมาหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรมคู่ต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กันทางบวกเช่นเดียวกับ ภาคเรียนที่ 1/2557 ยกเว้นคู่คุณธรรมระหว่าง มีวินัย กับความสามัคคี มีความสัมพันธ์กันทางลบ

3.2 ครูที่ปรึกษาประเมินนักศึกษา ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรมต่าง ๆ จากการประเมิน ของครูที่ปรึกษา เมื่อนำค่าคะแนนที่ครูประเมินพฤติกรรมและทัศนคติของนักศึกษามาหาค่าความสัมพันธ์ ระหว่างคุณธรรมต่าง ๆ พบว่า คุณธรรมแต่ละคุณธรรม มีความสัมพันธ์กัน ในภาคเรียนที่ 1/2557 คุณธรรมต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กันทางบวก ยกเว้น คุณธรรมมีวินัย ความสามัคคี และมีน้ำใจ มีความสัมพันธ์กันทางลบ ในภาคเรียนที่ 2/2557 ครูประเมินพฤติกรรมและทัศนคติของนักศึกษา เพื่อบ่งชี้ถึงคุณธรรมต่าง ๆ ผลปรากฏว่าเมื่อนำมาหาค่าสหสัมพันธ์ ระหว่างคุณธรรม คู่ต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กันทางบวก ยกเว้นคู่คุณธรรมขยันกับสุขภาพ ขยันกับสะอาด สะอาดกับมีน้ำใจ และคู่มีน้ำใจ กับสะอาด มีความสัมพันธ์กันทางลบ

3.3 คณะกรรมการดำเนินงาน อทท. ประเมินเพื่อนสมาชิก ค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง คุณธรรมต่าง ๆ จากการประเมินของคณะกรรมการดำเนินงาน อทท. เมื่อนำค่าคะแนนจากกรรมการ ดำเนินงานประเมินเพื่อนสมาชิก ในด้านพฤติกรรมและทัศนคติ ต่าง ๆ แล้วนำมาหาค่าสหสัมพันธ์ ระหว่างคุณธรรมคู่ต่าง ๆ ในภาคเรียนที่ 1/2557 พบว่า คุณธรรมต่าง ๆ แต่ละคู่มีความสัมพันธ์กัน ทางบวก ยกเว้นคู่คุณธรรมสะอาดกับมีน้ำใจ มีความสัมพันธ์กันทางลบ ในภาคเรียนที่ 2/2557

กรรมการดำเนินงานประเมินพฤติกรรมและทัศนคติของสมาชิกเป็นรอบที่ 2 พบว่า ความสัมพันธ์ของ คุณธรรมต่าง ๆ มีผลต่อกันในทางบวก ยกเว้น คู่ของคุณธรรมซื่อสัตย์ กับสุขภาพ มีวินัยกับสุขภาพ และมีวินัยกับสามัคคี และคู่ประหยัดกับสะอาด ซึ่งมีความสัมพันธ์กันทางลบ โดยสรุปในมุมมอง ของนักศึกษาที่ประเมินตนเอง และครูที่ปรึกษาประเมินนักศึกษา ประเมินสอดคล้องตรงกันเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรมต่าง ๆ ในการประเมินครั้งที่ 2 ภาคเรียนที่ 2/2557 มีความสัมพันธ์ กันทางบวกและสอดคล้องตรงกัน มีดังนี้

คุณธรรมขยัน มีความสัมพันธ์กับคุณธรรมประหยัด ซื่อสัตย์ และมีน้ำใจ

คุณธรรมประหยัด มีความสัมพันธ์กับคุณธรรมขยัน ซื่อสัตย์ มีวินัย สุขภาพและสะอาด
คุณธรรมซื่อสัตย์ มีความสัมพันธ์กับคุณธรรมขยัน ประหยัด มีวินัย สุขภาพ สะอาด

และมีน้ำใจ

คุณธรรมมีวินัย มีความสัมพันธ์กับคุณธรรมประหยัด ซื่อสัตย์ สุขภาพ และมีน้ำใจ

คุณธรรมสุขภาพ มีความสัมพันธ์กับคุณธรรมสะอาด ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สามัคคี

และมีน้ำใจ

คุณธรรมสะอาด มีความสัมพันธ์กับคุณธรรมสุขภาพ ประหยัด ซื่อสัตย์ สามัคคี และ

มีน้ำใจ

คุณธรรมสามัคคี มีความสัมพันธ์กับคุณธรรมสุขภาพ สะอาด และมีน้ำใจ

คุณธรรมมีน้ำใจ มีความสัมพันธ์กับคุณธรรมขยัน ซื่อสัตย์ มีวินัย สุขภาพและสามัคคี

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยมีข้อค้นพบที่เหมือนกับงานวิจัยของท่านอื่น ๆ และมีบางอย่างที่ไม่สอดคล้องกัน เนื่องจากประชากรอยู่ในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันซึ่งจะอภิปรายผลจากการวิจัยตามหัวข้อต่อไปนี้

1. การพัฒนาคุณธรรมของนักศึกษา

การใช้กิจกรรมของ อกท. ในการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ของนักศึกษาประกอบด้วย คุณธรรมขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุขภาพ สะอาด สามัคคี และมีน้ำใจ มีข้อ ที่จะพิจารณา เพิ่มเติมดังนี้

1.1 นักศึกษาจากการประเมินตนเองใน การพัฒนาคุณธรรม มุมมองในการประเมิน ตนเองเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาจากการศึกษาครั้งนี้จำแนกเป็นกลุ่มไว้ดังนี้

1.1.1 เพศ จากกาประเมินตนเอง นักศึกษาหญิงและนักศึกษาชายมีคุณธรรม พัฒนาขึ้น แต่นักศึกษาหญิงมีการพัฒนาโดยรวมสูงกว่านักศึกษาชาย ซึ่งสอดคล้องกับ (ตุจเดือน,2550) ที่กล่าวว่านักศึกษาชายมีพฤติกรรมประหยัดน้อยกว่า กล่าวเฉพาะด้านประหยัดจากการศึกษาครั้งนี้

นักศึกษาชายมีการพัฒนาคุณธรรมประหยัดเพิ่มขึ้นร้อยละ 34.5 นักศึกษาหญิงเพิ่มขึ้นร้อยละ 41.2 และ มณฑล (2551) รายงานว่า เพศหญิง มีความซื่อสัตย์มากกว่าเพศชาย จาก การประเมินครั้งที่ 2 เพศหญิงมีความซื่อสัตย์มีคะแนนเฉลี่ย 4.62 เพศชายมีคะแนนเฉลี่ย 4.53 เพศหญิงมีการพัฒนา ร้อยละ 23.5 แต่เพศชายมีการพัฒนาขึ้นร้อยละ 21.1 แต่ไม่สามารถสรุปเป็นกรณีทั่วไปได้ในที่นี้ หมายถึงเฉพาะนักศึกษาของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีฉะเชิงเทราเท่านั้น และสอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2551) ที่สรุปว่า เพศหญิง มีคะแนนพฤติกรรมคุณธรรมและ เจตคติต่อคุณธรรมสูงกว่าเพศชาย ซึ่งแตกต่างกับ เพียงพรณ (2524) สำราญ (2526) และสุภาวดี (2545) ซึ่งรายงานว่ เพศไม่มีผลต่อการแสดงออกของพฤติกรรมเชิงจริยธรรม

1.1.2 ระดับการศึกษา จากทฤษฎีพัฒนาการของเหตุผลเชิงจริยธรรมของลอว์เรนซ์ โคลเอเบิร์ก ตามที่ (วัลลภา, 2544) อธิบายถึงบุคคลอายุ 13 – 16 ปี เป็นระยะที่จะทำตามหน้าที่ และกฎข้อบังคับในสังคม เป็นระยะที่บุคคลกระทำตามสิ่งต่าง ๆ ตามกฎระเบียบหรือหน้าที่ ที่สังคม กำหนด เช่น การปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน การปฏิบัติตามกฎจราจร การปฏิบัติตาม กฎระเบียบขององค์กรหรือหน่วยงาน นักศึกษา อายุ 16 ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นระดับที่บุคคลจะตัดสินใจ กระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดตามความคิดและเหตุผลของตน โดยตัดสินใจบนเหตุผลความถูกต้อง ยุติธรรม ยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก โดยมีการทำตามคำมั่นสัญญายึดข้อตกลงเพื่อประโยชน์ ส่วนรวม และความถูกต้อง บุคคลจะแสดงเหตุผลที่เป็นหลักสากลไม่ยึดติดต่อกฎเกณฑ์ทางสังคม ของตน บุคคลมีความยืดหยุ่นทางจริยธรรมกระทำหรือไม่กระทำ เพราะประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก ระดับการศึกษาของบุคคลกับระดับคุณธรรม ประพทธิพิทย์ (2547) รายงานว่านักศึกษาที่อยู่ในชั้นปีที่ 4 มีวินัยในตนเองมากกว่าปีที่ 1 และ ปีที่ 2 ซึ่งสอดคล้องกัน จากการประเมินตนเองของนักศึกษา ในครั้งที่ 2 นักศึกษา ปวส. 2 มีคะแนนเฉลี่ยคุณธรรมมีวินัยมากกว่าชั้นปีอื่น ๆ ยกเว้นระดับชั้น ปวช.2 ซึ่งแสดงว่าคะแนนเฉลี่ยคุณธรรมมีวินัย ระดับชั้น ที่สูงขึ้นมีแนวโน้มมีวินัยสูงขึ้น

1.1.3 อาชีพของผู้ปกครอง ที่จะส่งผลต่อสภาพแวดล้อมภายนอกบ้านและชุมชน ตามสภาพการทำงานของผู้ปกครองที่มีผลต่อนักศึกษา ซึ่งนักศึกษาจะใช้เป็นตัวแบบในการประพฤติ ปฏิบัติตาม มีแหล่งขัดเกลาทางสังคม 4 แหล่ง ได้แก่ สถาบันทางครอบครัว การเลี้ยงดูที่เอื้อต่อ การพัฒนาจริยธรรม สถาบันโรงเรียนและสถาบันโรงเรียนที่อิงศาสนา ตามการสังเคราะห์ของ ชัดติยาและคณะ (2546) และ ธิญญา (2547) เรื่องความซื่อสัตย์ ขึ้นอยู่กับการเลี้ยงและการเห็น แบบอย่างที่ดี (ขวัญรัก, 2546) หรือการเลี้ยงดูในวัยเด็กที่มีการใช้เพลงแห่งล้อมสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ตามที่ สืบพงศ์ (2548) ได้ศึกษาในมุขปาฐะของจังหวัดนครศรีธรรมราช หรือกระบวนการ ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษา ตามกรณีตัวอย่างของ (Heikkila - Horn, 2548) หรือการเห็นแบบอย่างการประพฤติปฏิบัติของผู้ใหญ่ ตามที่ วิจิตรา และคณะ

(2550) ที่ได้ศึกษาการเป็นแบบอย่าง และสถานการณ์เลี้ยงดูจากครอบครัวที่มีผลต่อการแสดง พฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมตามที่ สุภาวดี (2545) ได้ศึกษาพบว่าอาชีพของผู้ปกครองมีอิทธิพล ต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน และรายงานว่านักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีพฤติกรรมคุณธรรมความรับผิดชอบ ด้านประหยัด และความเสียสละน้อยกว่านักเรียนที่ผู้ปกครอง ประกอบอาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ แต่จากการศึกษาครั้งนี้ในการประเมินครั้งที่ 2 พบว่า นักศึกษา ที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรมและรับราชการมีคะแนนคุณธรรมความประหยัด เท่ากับ 4.65 และ 4.85 ตามลำดับ ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดีมาก แต่การพัฒนาของนักศึกษาที่มีผู้ปกครอง ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ 40.0 แต่นักศึกษาที่มีผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ เพิ่มขึ้น ร้อยละ 47.4 แต่จากการศึกษาของ เสาวนิจ (2546) ที่ว่าคนดีที่ซื่อสัตย์ส่วนใหญ่จะยากจน เพราะมี สถาบันครอบครัว โรงเรียนและสถาบันทางศาสนา คอยขัดเกลาและเป็นแบบอย่างที่ดี แต่จากการศึกษา ของ (เพียงพรรณ,2524) กลับพบว่าแหล่งที่อยู่อาศัยในชนบทและนอกเมือง ก่อให้เกิดพฤติกรรม เชิงจริยธรรมที่แตกต่างกัน แต่จากการศึกษาครั้งนี้ไม่มีการจำแนกว่านักศึกษายู่ในเมืองหรือชนบท ผู้ปกครองมีรายได้จำนวนเท่าใด แต่ประเมินจากแบบสอบถามเฉพาะอาชีพเท่านั้น ไม่มีการสอบถาม วิธีการเลี้ยงดูหรือการอบรมจากโรงเรียนเดิม หรือมีการใช้นิทาน คติธรรมใด ๆ หรือไม่ แต่พบว่า นักศึกษาประเมินตนเองว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกรรม รับราชการ รับจ้างทั่วไป และอื่น ๆ มีการพัฒนา คุณธรรมมากขึ้นทุกคุณธรรม ถ้าดูจากคะแนนเฉลี่ยรวมรายคุณธรรม ตามอาชีพผู้ปกครองที่ประกอบ อาชีพเกษตรกรรม รับราชการ รับจ้างทั่วไป และอื่น ๆ มีคะแนนเฉลี่ยในการประเมินครั้งที่ 1 เท่ากับ 3.57 3.62 3.52 และ 3.68 คุณธรรมพื้นฐานอยู่ในเกณฑ์ที่ดี และการประเมินครั้งที่ 2 เท่ากับ 4.57 4.83 4.44 และ 4.68 ตามลำดับ ซึ่งจากการประเมินครั้งที่ 2 อยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก ในกลุ่ม ผู้ปกครองประกอบอาชีพ เกษตรกรรม รับราชการ และอื่นๆ ส่วนกลุ่มรับจ้างทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ดี

2. ครูที่ปรึกษาประเมินการพัฒนาคุณธรรมนักศึกษา จากการประเมิน พบว่า นักศึกษา มีการพัฒนารวมทั้งหมด จำนวน 8 คุณธรรม คือทุกคุณธรรม นักศึกษามีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ในทางที่ครูที่ปรึกษาเห็นว่าดี และยอมรับว่าดีขึ้น ในภาพรวมนักศึกษามีการพัฒนาขึ้นคิดเป็นร้อยละ 51.1 แต่เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการดังต่อไปนี้

2.1 เพศ ครูเพศหญิงและครูเพศชาย เห็นว่า คุณธรรมของนักศึกษาพัฒนาทั้งหมด 8 คุณธรรม ครูเพศหญิงหรือชายมีมุมมองในการประเมินนักศึกษาไม่แตกต่างกัน ถึงแม้ว่าในรายละเอียด จะแตกต่างกันบ้าง ครูเพศหญิง เห็นว่ามีคุณธรรมสะอาดพัฒนามากที่สุด แต่ครูผู้ชายเห็นว่า ด้านมีน้ำใจ พัฒนามากที่สุด

2.2 ประสบการณ์สอน ครูที่มีอายุการสอน 1-5 ปี 11-15 ปี 16 ปีขึ้นไป เห็นว่า นักศึกษามีคุณธรรมที่พัฒนาขึ้นทั้ง 8 คุณธรรม คือเพิ่มขึ้นร้อยละ 45.0 41.0 และ 53.1 ตามลำดับ

จะเห็นว่า แม้ครูจะมีประสบการณ์สอนที่แตกต่างกัน เมื่อกำหนดเป้าหมายของกิจกรรมและสนับสนุนการดำเนินงานโดยครูที่ปรึกษา ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ มีวัตถุประสงค์ชัดเจน ทำให้การประเมินนักศึกษาของครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียนไม่แตกต่างกันในภาพรวม แต่อาจแตกต่างกันบ้างในการประเมินพฤติกรรมของนักศึกษา รวมถึงพฤติกรรมคุณธรรมบางคุณธรรมจะไม่ตรงกันก็ตาม

2.3 วุฒิการศึกษา ครูที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี ปริญญาโท เห็นว่านักศึกษามีคุณธรรมเพิ่มขึ้นทั้ง 8 คุณธรรมในภาพรวมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 51.1

ในมุมมองของครูที่ปรึกษาที่มีอายุมากกว่านักศึกษา มีประสบการณ์ชีวิต ความรู้ และประสบการณ์การสอนมาอย่างยาวนาน เห็นว่านักศึกษามีการพัฒนาคุณธรรมในทุกคุณธรรม ซึ่งเป็นไปได้ 2 กรณี ที่ครูมีมุมมองดังกล่าวดีขึ้นเพราะ ครูมีส่วนสนับสนุน ส่งเสริมให้นักศึกษาทำกิจกรรม และคาดคะเนพฤติกรรมของนักศึกษา ซึ่งเป็นไปตามการใช้การเสริมแรง และลงโทษ นักศึกษา คือ นักศึกษาที่ดี มีรางวัล ถ้าทำไม่ถูกก็ถูกลงโทษ โดยวิธีการที่ครูกำหนด ในมุมมองที่ 2 ครูมีประสบการณ์สูง มีความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรม และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของวัยรุ่นที่เป็นนักศึกษา และเชื่อว่าบุคคลเปลี่ยนแปลงไปตามพัฒนาการของระดับสติปัญญา เหตุผลเชิงจริยธรรมวัย และยอมรับว่า สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของนักศึกษา เมื่อเห็นว่ นักศึกษามีการเปลี่ยนแปลงบ้างเล็กน้อยถึงมากก็ยอมรับได้ เพราะพัฒนาการของบุคคลไม่เท่ากัน

ครูที่ปรึกษาประเมินว่านักศึกษามีคุณธรรมพัฒนาขึ้นทั้ง 8 คุณธรรม ประกอบด้วย คุณธรรม ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี และมีน้ำใจ ซึ่งสรุปได้ว่าการใช้กิจกรรมของ อกท. เป็นกิจกรรมที่พัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักศึกษาได้ ซึ่งกิจกรรมของ อกท. เป็นกิจกรรมที่มีความหลากหลายประเภทของกิจกรรม ซึ่งมีทั้งการประชุม การให้ความรู้ การใช้ตัวแบบที่เป็นแบบอย่างที่ดี การใช้กิจกรรมตามคตินิยม เช่น วันสำคัญทางศาสนา และพระมหากษัตริย์ การทำงานร่วมกันจากการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การคัดเลือกหน่วย อกท. ดีเด่น การประชุมวิชาการ การนำผลงานมาเลื่อนระดับของสมาชิก กิจกรรมพัฒนาวิชาชีพ ซึ่งเป็นโครงการประเภททำ จำหน่าย หรือซื้อมา ขายไป กิจกรรมเสริมสร้างพฤติกรรมความเป็นผู้นำ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ต้องทำงานร่วมกันเป็นจำนวนมาก และทำงานพร้อมกันในเวลาเดียวกัน ซึ่งการจัดกิจกรรมหมุนเวียนและทำต่อเนื่องตลอดปีเป็นวิธีการสร้างคุณธรรมที่ตัวอย่างหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับคำแนะนำของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550 ก) ที่แนะนำว่ากระบวนการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมในสถานศึกษา ให้เป็นกิจกรรมที่จัดหมุนเวียนทั้งปี กิจกรรมที่นักศึกษาจัดทำขึ้น ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550 ก) ให้เน้นกิจกรรมฝึกทักษะการคิดเชิงคุณภาพจริยธรรม ฝึกให้นักศึกษาได้คิด เกิดความสำนึกและเห็นคุณค่าของจริยธรรม โดยครูไม่ต้องควบคุมผู้เรียนมากนัก เน้นพัฒนาตามสภาพครูและสถานศึกษาควรเป็นเพียงผู้ส่งเสริม สนับสนุน จัดบรรยากาศให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรม

การเรียนรู้ โดยครูควรมีพฤติกรรมการส่งเสริมและมีวิธีการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถทำกิจกรรมตามความสนใจได้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551) ซึ่งการประเมินคุณธรรมควรใช้วิธีการที่แตกต่างกัน เช่น ใช้ตัวผู้เรียน ครู และเพื่อน (นลินีและคณะ, 2549) ซึ่งการจัดกิจกรรมของ อกท. เป็นวิธีการดำเนินการตามที่ นลินีและคณะ (2549) แนะนำโดยการใช้กิจกรรมของ อกท. เป็นกิจกรรมแบบผสมผสาน และการใช้ตัวแบบที่ดี เรื่องของการเลื่อนระดับสมาชิกได้รับการคัดเลือกเป็นหน่วย อกท. ดีเด่น และการแต่งกายของสมาชิกที่มีเครื่องแต่งกายหรือเครื่องหมายประดับตามระดับของสมาชิก ซึ่ง เป็นไปตามทฤษฎี การเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญาของ อัลเบิร์ต แบนดูรา (ทิตินา, 2542) และความต้องการเป็นที่ยอมรับของเพื่อนสมาชิก เป็นตามทฤษฎีลำดับขั้นตามต้องการของมนุษย์ของมาสโลว์ (สุพานี, 2552) นอกจากนี้ผลจากการกระทำของนักศึกษาในกิจกรรมประเภทต่าง ๆ จะสัมพันธ์กับรายวิชาที่เรียนประจำ การมีรายได้ระหว่างเรียน การได้รับการพิจารณาทุนการศึกษา เป็นการเสริมแรงทางบวก ส่วนนักศึกษาที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมใช้การเสริมแรงทางลบ มีการลงโทษให้ทำกิจกรรมเสริม เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรม หรือไม่ผ่านรายวิชา ที่สัมพันธ์หรือไม่ผ่านกิจกรรม เช่น การสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้แบบของเงื่อนไขแบบการกระทำของ เบอร์ริส เฟรดเดอริค สกินเนอร์ (ทิตินา, 2542) นอกจากนี้ในการประเมินคุณธรรมของนักศึกษาที่ให้นักศึกษาประเมินตนเอง ครูที่ปรึกษาประเมินนักศึกษาและคณะกรรมการประเมินเพื่อนสมาชิก เนื่องจากนักศึกษามีอายุแตกต่างกัน ระดับชั้นปีที่แตกต่างกัน และมีภูมิหลังที่แตกต่างกันทั้งความรู้ ความคิดของแต่ละบุคคล ตลอดทั้งครูที่ปรึกษาที่อายุการสอนที่แตกต่างกันตั้งแต่ 1 ปี ถึง 16 ปีขึ้นไป ทำให้มีมุมมองพฤติกรรมของนักศึกษาแตกต่างกันไปบ้างตามทฤษฎีพัฒนาการของเหตุผลเชิงจริยธรรมของลอเรนซ์ โคลเบิร์ก (วัลลภา, 2544)

ซึ่งการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบต่าง ๆ มีผลทำให้คุณธรรมของนักศึกษาพัฒนาขึ้นซึ่งสอดคล้องกับ วสัน (2542) สุพิศ (2542) ภาทิพ (2545) วัฒนาและประยูร (2549) ชมนาด (2550) วาสนา (2551) มณฑา (2551) ยวน (2551) สิทธิชัย (2552) และ วัลลภา (2544) ซึ่งการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานในการใช้กิจกรรมหรือใช้เวลาระยะหนึ่งไม่สามารถพัฒนาให้ดีหมดพร้อมกัน ทุกคุณธรรม ประเภทหรือกิจกรรมก็มีผลทำให้คุณธรรมต่าง ๆ พัฒนาได้ไม่เท่ากัน เช่นกรณีศึกษาของ วัฒนาและประยูร (2549) ศึกษาพบว่าการใช้กิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง พบว่า นักศึกษามีคุณธรรมพัฒนา 2 คุณธรรม คือความเมตตา กรุณา และความรับผิดชอบ แต่ความมีระเบียบวินัยไม่แตกต่างกันก่อนและหลังการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับมณฑา (2551) ใช้กิจกรรมแนะแนว ผลปรากฏว่า การพัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ คุณธรรมขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ และความมีระเบียบวินัยแตกต่างกันระหว่างก่อนและหลังการใช้กิจกรรม วัลลภา (2551) ทดลองจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาจริยธรรม

ตามแนวคิดการปรับพฤติกรรมทางปัญญา พบว่า การใช้ข้อมูลย้อนกลับและการเสริมแรงทำให้คะแนนพฤติกรรมกลุ่มที่ศึกษาดีกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ผ่านกระบวนการ

จากการวิจัยการใช้กิจกรรมของ ออท. ในการพัฒนาคุณธรรมนักศึกษาจากการที่นักศึกษาประเมินตนเอง ครูที่ปรึกษาประเมินนักศึกษา และคณะกรรมการดำเนินงาน ออท. ประเมินเพื่อนสมาชิก พบว่า มีคุณธรรมพัฒนาขึ้น ทุกคุณธรรม แต่ระดับการพัฒนาไม่เท่ากันขึ้นกับมุมมองของแต่ละบุคคล

3. คณะกรรมการดำเนินงาน ออท. ประเมินการพัฒนาคุณธรรมของนักศึกษา พบว่ามีการพัฒนาจากเกณฑ์ระดับปานกลางไปสู่เกณฑ์ระดับดี ทุกคุณธรรม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้ สามารถแบ่งได้ดังนี้

1. กิจกรรมของ ออท. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณธรรมนักศึกษาแต่ ควรกำหนดคุณธรรมที่แต่ละรายวิชาที่ต้องส่งเสริมคุณธรรม กำหนดกิจกรรมเพื่อประเมินพฤติกรรมในบางหัวข้อให้ชัดเจนสอดคล้องกับเนื้อหา และสามารถประจำรายวิชา เพื่อเป็นการย้ำเตือนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่วิทยาลัย สถานประกอบการและสังคมคาดหวังจากผู้จบการศึกษา

2. ในการประเมินพฤติกรรมโดยครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียนและสอน ถึงแม้ว่าจะดี เพราะใกล้ชิด และสังเกตเห็นการเปลี่ยนแปลงในกลุ่มนักศึกษาที่ปรึกษาและนักศึกษาโดยรวมนได้ง่าย ควรเปลี่ยนเป็น ครูที่ทำหน้าที่ในการจัดการเรียนรู้ทั้งหมดรวมถึงพนักงานที่ปฏิบัติงานในวิทยาลัยด้วย เพื่อให้มีมุมมองที่กว้างขึ้น

3. กิจกรรมต่าง ของ ออท. ดำเนินด้วยความสนใจของนักศึกษาเป็นส่วนใหญ่ตามกรอบปฏิบัติกว้าง ๆ ขององค์กรฯ และเกณฑ์ขั้นต่ำที่จะทำให้นักศึกษาจบหลักสูตร วิทยาลัย ควรกำหนดกิจกรรมที่ทั้งผู้บริหาร ครู พนักงาน และนักศึกษาทุกคนร่วมทำกิจกรรมที่วิทยาลัยกำหนดขึ้น ที่มีระยะเวลา 2-3 วัน ภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อที่จะสังเกตการเปลี่ยนแปลงของนักศึกษาได้ชัดเจนในสัปดาห์ที่ 17 ของแต่ละภาคเรียน